

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/16/2013
Identifikačné číslo spisu:	4109200918
Dátum vydania rozhodnutia:	05.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4109200918.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu GEMERSTAV, s. r. o., so sídlom Cintorínska 712, Rimavská Sobota, IČO: 44 507 356, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanému Jozefovi Nosekovi, podnikajúcemu pod obchodným menom Jozef Nosek-f. NOSEK, s miestom podnikania Jarok 239, IČO: 34 522 948, zastúpenému Mgr. Štefanom Slováčikom, advokátom, so sídlom Farská 34, Nitra, o zaplatenie sumy 36 111,86 eur s prísl., na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/123/2012-385 zo 7. februára 2013, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd v Nitre rozsudkom č. k. 34Cb/169/2009-318 z 20. júna 2012 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 36 111,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 3 187,11 eur od 13.10.2007 do zaplatenia a zo sumy 32 924,75 eur od 04.01.2008 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania nerozhodol s tým, že o nich bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že účastníci konania uzavreli dňa 13. júna 2007 písomnú zmluvu o dielo č. A., predmetom ktorej bola stavba - „Prepojenie tepelných okruhov plynových kotolní PTŠ a TP - zemné práce" (ďalej len „zmluva o dielo"). Právny predchodca žalobcu - Elemér Ádám - GEMERSTAV (ďalej len "žalobca") si svoju povinnosť z uzavretej zmluvy riadne splnil a dohodnutý predmet diela zrealizoval, o čom svedčí preberací protokol z 28. novembra 2007, avšak z dohodnutej ceny diela 3 058 419 Sk bola žalovaným zaplatená len čiastková faktúra č. 27060440 z 15.08.2007 v sume 1 232 236,41 eur. Po vykonaní diela a jeho odovzdaní žalovanému mu žalobca faktúrou č. 27060529 z 28.09.2007, splatnou dňa 12.10.2007 vyúčtoval zostatok ceny diela v sume 1 920 299 Sk, z ktorej žalovaný zaplatil len sumu 1 824 284 Sk. Zrealizované práce navyše žalobca vyúčtoval faktúrou č. 27060658 z 20.12.2007 v sume 991 891 Sk, ktorú žalovaný nezaplatil. Vzhľadom k tomu, že počas

realizácie diela sa niektoré práce nezrealizovali v dohodnutom množstve a iné práce dohodnuté podľa zmluvy boli vykonané vo vyššom rozsahu, bol upravený rozpočet podľa skutočne zrealizovaného rozsahu prác. Znalčka Ing. F. F. v znaleckom posudku č. 45/2011 z 20. júna 2011 vyčíslila cenu stavebných prác vykonaných na základe zmluvy o dielo, ktoré boli reálne vykonané spolu s prácami po úprave rozpočtu v sume 3 618 269,59 Sk s DPH, čo sa rovná 120 104,55 eur. Z tejto sumy je opravený rozpočet zmluvy o dielo (označený žalobcom ako dodatok č. 1 v rekapitulácii naviac prác) podľa znaleckého posudku v sume 559 850,59 Sk, po prepočte 18 583,64 eur. Aj keď zmluva o dielo neupravuje formu, v akej majú byť odsúhlasené prípadné naviac práce, avšak ustanovenie článku V, bodu 5.3 zmluvy o dielo upravuje spôsob ocenenia prác vykonaných naviac. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že účastníci konania predpokladali- vzhľadom k predmetu zmluvy - možnú potrebu vykonania prác, ktoré sa počas realizácie diela vyskytnú a nebudú zmluvne zaznamenané.

Výkonaním dokazovania mal okresný súd preukázané, že práce naviac, ktoré vykonal žalobca pre žalovaného, boli žalovaným odsúhlasené, čo vyplýva z predložených zápisníc z pracovných porád z kontrolných dní konaných v dňoch 23.07.2007, 31.07.2007, 08.08.2007, 14.08.2007 a 21.08.2007, ktoré sa uskutočnili za účasti žalobcu, žalovaného a zástupcu investora. Na týchto pracovných poradiach boli práce naviac odsúhlasené a následne realizované žalobcom, pričom na ďalšej porade bol súhrn týchto prác spolu s ocenením predložený žalovanému. Práce naviac boli zaevidované aj v stavebnom denníku, ktorý bol predložený žalobcom a uvedené skutočnosti potvrdili aj svedkovia Ing. S. M., H. J. a Ing. P. E..

Sám žalovaný v liste zo 16.01.2008 adresovanom žalobcovi (po doručení faktúry, ktorou mu bola vyúčtovaná cena za všetky naviac práce) oznámil, že naviac práce sú v štádiu jednania, po ukončení ktorého budú žalobcovi zaplatené. Skutočnosť, že investor stavby ENERGOBYT spol. s r. o. (s ktorým bol žalovaný v zmluvnom vzťahu) odmietol žalovanému zaplatiť cenu za naviac práce, nemá žiaden vplyv na záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania, a teda povinnosť žalovaného zaplatiť cenu týchto prác žalobcovi.

Podľa znaleckého posudku (znalčka ocenila stavebné práce podľa platných cenníkov v dobe ich realizácie tak, ako bolo účastníkmi dohodnuté) na predmetnom diele boli vykonané naviac práce v hodnote 544 397,76 Sk spolu s DPH, čo je 18 070,70 eur. S poukazom na závery znaleckého posudku, ako aj výpoveď znalkyne, práce naviac boli vykonané a ocenené v sume 18 070,70 eur a práce reálne vykonané podľa uzavretej zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 (označenom ako upravený rozpočet) boli vykonané a ocenené v sume 120 104, 55 eur (jedná sa o práce, ktoré boli zazmluvnené, ale ich rozsah bol upravený z dôvodu, že niektoré sa nevykonali vôbec a niektoré sa vykonali naviac). Cena prác reálne vykonaných žalobcom pre žalovaného potom predstavovala celkom sumu 138 175, 25 eur.

Na základe vyššie zisteného skutkového a právneho stavu okresný súd dospel k záveru, že žalobcovi vykonaním diela v zmysle ust. § 548 ods. 1 a § 549 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka vznikol nárok na zaplatenie ceny diela, ako aj nárok na zaplatenie ceny dohodnutých a zrealizovaných naviac prác. S poukazom na uvedené okresný súd zaviazal žalovaného k zaplateniu zostatku ceny diela v sume 96 015 Sk, čo je 3 186,11 eur a k zaplateniu ceny za naviac práce v sume 991 891 Sk, čo je 32 924,75 eur. Znalčka tieto práce ocenila spolu v sume 36 654,34 eura (559 850,59 Sk = 18 583,64 eur je opravený rozpočet zmluvy o dielo, čo je cena za práce vykonané nad rozsah upravený zmluvou a 544 397,76 Sk, čo sa rovná 18 070,70 eur za práce zrealizované naviac a zmluvne neupravené, avšak žalovaným odsúhlasené). Zároveň súd zaviazal žalovaného podľa ust. § 369 ods.1 Obchodného zákonníka aj k zaplateniu úroku z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 3 187,11 eur od 13.10.2007 (odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti faktúry, ktorou bol vyúčtovaný zostatok ceny diela) do zaplatenia a zo sumy 32 924,75 eur od 04.01.2008 (odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti faktúry, ktorou boli vyúčtované všetky naviac práce) do zaplatenia.

Na odvolanie žalovaného rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“), ktorý rozsudkom č. k. 26Cob/123/2012-385 zo 7. februára 2013 potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu v Nitre č. k. 34Cb/169/2009-318 z 20. júna 2012. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, pričom na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd poukázal na to, že závery súdu prvého stupňa o existencii dohody účastníkov o vykonaní naviac prác považuje za správne a zodpovedajúce skutkovým okolnostiam zisteným z vykonaného dokazovania. Zápis z kontrolných dní, ktoré sú podpísané aj žalovaným totiž svedčia o tom, že investor

vznášal ohľadne naviac prác požiadavky na svojho zmluvného partnera - dodávateľa (čiže na žalovaného), a nie na subdodávateľa (žalobcu), s ktorým v zmluvnom vzťahu nebol. Uvedené jednoznačne konštatoval vo svojej výpovedi aj svedok Ing. S., zamestnanec investora, ktorý sa v tomto zmysle výslovne vyjadril vo svojej výpovedi pred prvostupňovým súdom. Uvedené zistenia jasne spochybňujú tvrdenie žalovaného o tom, že investor si práce naviac objednával priamo u žalobcu a svedčia naopak o tom, že vykonanie prác naviac, si u žalobcu musel objednať žalovaný, s ktorým bol žalobca v zmluvnom vzťahu založenom predmetnou zmluvou o dielo. Táto zmluva v bode 5.3 jasne upravuje spôsob ocenenia prác, pričom ich vykonanie aj cena boli ustálené v konaní ustanovenou znalkyňou tak, ako to v dôvodoch napadnutého rozsudku v podrobnostiach uvádza súd prvého stupňa. S poukazom na správnosť dôvodov prvostupňového rozsudku odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny. O trovách odvolacieho konania nerozhodol, nakoľko o nich v súlade s ust. § 224 ods. 4 O.s.p. rozhodne súd prvého stupňa.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom uviedol, že v konaní vedenom na prvostupňovom, ako aj odvolacom súde došlo k vadám uvedeným v ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O.s.p. s tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolateľ poukázal na to, že v rámci konania vedeného pred Krajským súdom v Nitre, ako aj konania vedeného pred Okresným súdom v Nitre došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, k čomu prispelo aj to, že dokazovanie nebolo vykonané v takom rozsahu, aby bol náležité zistený skutkový stav veci a následne vec súdmi posúdená správne. Nesúhlasil so záverom súdov, že medzi účastníkmi existovala dohoda o vykonaní naviac prác a ich ocenení a úhrade. Súd oboch stupňov sa nedostatočne vysporiadali a následne nesprávne rozhodli, a to najmä pokiaľ ide o vykonanie prác naviac, ktorých rozsah nebol dostatočným spôsobom zo strany žalobcu preukázaný, ďalej pokiaľ ide o dodržanie jednotlivých dojednaní zmluvy o dielo týkajúcich sa vzájomnej preukázateľnej dohody o odsúhlasení prác naviac a zápisu o nich v stavebnom denníku, ako aj pokiaľ ide o dohodu o cene vykonaných prác. Uvedené skutočnosti neboli zo strany žalobcu podložené relevantnými dôkazmi. Práve naopak, výpoveďami svedkov v priebehu konania bolo preukázané, že vykonávanie prác naviac na diele nebolo vzájomne odsúhlasené a potvrdené zápisom v stavebnom denníku a ani stavebným dozorom tak, ako to predpokladá zmluva o dielo. Rozpory o tom, či boli dodržané zmluvné podmienky ohľadom odsúhlasenia prác naviac a ich konečného ocenenia vyplynuli najmä z výpovedí svedkov Ing. S., P. a H., ktorí pomerne zhodne uviedli, že niektoré zmluvne dohodnuté práce neboli vykonané v súlade s projektovou dokumentáciou a iné práce boli vykonané naviac, pričom výsledná cena v konečnom dôsledku neprekročila zmluvne dohodnutú cenu. Suma 138 tisíc eur, ku ktorej dospela znalkyňa, nemôže zodpovedať reálnemu stavu a závery znaleckého posudku preto považuje za rozporuplné.

Ďalej dovolateľ uviedol, že podľa jeho názoru žalobca vykonal naviac práce priamo pre generálneho objednávateľa stavby - spoločnosť ENERGOBYT, spol. s r. o., a nie v postavení subdodávateľa pre žalovaného, ktorý v zmluvnom vzťahu s generálnym objednávateľom mal postavenie zhotoviteľa. Akákoľvek povinnosť žalovaného uhradiť žalovanú dlžnú sumu, je v skutočnosti preto povinnosťou spoločnosti ENERGOBYT, spol. s r. o.

Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby dovolací súd dovolaniu vyhovel a zrušil rozsudok Okresného súdu v Nitre č. k. 34Cb/169/2009-318 z 20. júna 2012, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/123/2012 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a zároveň žalovanému priznal náhradu trov konania.

K dovolaniu žalovaného zaslal žalobca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je neprípustné. Z tohto dôvodu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ust. § 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (ust. § 240 ods. 1 O.s.p.), právne zastúpený v dovolacom konaní podľa ust. § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania (ust. § 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (ust. § 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné proti rozsudku

odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1), proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2), proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

V preskúmvanej veci dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu - Krajského súdu v Nitre.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 238 O.s.p. je zrejmé, že prípustnosť dovolania v preskúmvanej veci nemožno vyvodiť, keďže odvolací súd vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým v celom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa - Okresného súdu v Nitre, a teda nejde o žiadny z prípadov taxatívne vymenovaných v ust. § 238 O.s.p., len existencia ktorého podľa citovaného zákonného ustanovenia zakladá prípustnosť dovolania.

S poukazom na vyššie uvedené by tak dovolanie žalovaného bolo prípustné iba vtedy, ak by konanie, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v ust. § 237 O.s.p. Citované zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak je konanie, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané postihnuté niektorou z väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, t. j. ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tejto istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O.s.p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale aj z úradnej povinnosti (ust. § 242 ods. 1 O.s.p.). V prípade, ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako aj v prípade, ak dovolanie nie je podľa ust. § 238, resp. § 239 O.s.p. prípustné. Teda, kým na vady taxatívne vymenované v ust. § 237 O.s.p. prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti, to znamená aj vtedy, keď neboli dovolateľom výslovne namietané a bez ohľadu na to, či je dovolanie prípustné, tak dovolacie dôvody podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O.s.p. preskúmava dovolací súd len vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné, t. j. ak smeruje proti niektorému z tých právoplatných rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré je podľa ust. § 238 alebo § 239 O.s.p. prípustné napadnúť dovolaním. Z uvedeného zároveň vyplýva, že ak dovolací súd zistí, že dovolanie je procesne neprípustné, nie je oprávnený skúmať, aj keby sa toho dovolateľ výslovne dožadoval, či odvolací súd posúdil prejednávajúcu vec po právnej stránke správne alebo či v konaní došlo k inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V preskúmvanej veci dovolateľ v dovolaní neuviedol žiadny dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/, g/ O.s.p, pričom existenciu takéhoto dôvodu nezistil ani dovolací súd.

Podľa názoru dovolacieho súdu, v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia súdov oboch stupňov nie je arbitrárne a svojvoľné, a ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ust. § 157 ods. 1 O.s.p. Zároveň dovolací súd však uvádza, že ani prípadné nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a tým jeho prípadná nepreskúmateľnosť nezakladá vadu konania podľa ust. § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), ale iba tzv. inú vadu konania podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (tzv. iná vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), ktorá však sama o sebe prípustnosť dovolania nezakladá, keďže nie je procesnou vadou so znakmi uvedenými v ust. § 237 O.s.p., teda ani vadou spočívajúcou v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa ust. § 237 písm. f/ O.s.p.

Z odôvodnenia rozhodnutia tak súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu sú tiež zrejmé dôvody, pre ktoré súdy oboch stupňov vyhovelí žalobe a pre ktoré odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu

potvrdil. Dovolateľom uvedené dovolacie dôvody nezakladajú vadu konania podľa ust. § 237 O.s.p. a preto nezakladajú ani prípustnosť dovolania. Pokiaľ dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 241 ods.2 písm. b/ O.s.p. a tiež aj nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 241 ods.2 písm. c/ O.s.p., tak dovolací súd uvádza, že iná vada konania, ako aj prípadné nesprávne právne posúdenie veci predstavujú síce relevantné dovolacie dôvody, ktoré je však možné úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní, avšak samy o sebe nezakladajú zmatečnosť rozhodnutia a nie sú preto ani procesnou vadou konania v zmysle ust. § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa ust. § 238 O.s.p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania podľa ust. § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, rozhodol podľa ust. § 218 ods.1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ust. § 243b ods.5 O.s.p. tak, že procesne neprípustné dovolanie žalovaného odmietol bez toho, aby sa zaoberal skúmaním vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (ust. § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože žalobca nepodal súdu návrh na jej priznanie.

Uznesenie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.